

[Strona Główna](#) > ... > [Postępowanie Sądowe](#) > [Sprawy Cywilne](#) > [Uznawanie i wykonywanie Orzeczeń Sądowych](#) > [Jak Doprowadzić Do Wykonania Orzeczenia](#) > [Estonia](#)

Jak doprowadzić do wykonania orzeczenia

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Co oznacza wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych?

Egzekucja w sprawach cywilnych i handlowych oznacza wykorzystanie aktywów dłużnika do zaspokojenia roszczeń wskazanych w tytule wykonawczym lub zobowiązanie dłużnika do podjęcia działania na rzecz danej osoby lub do podjęcia lub wstrzymania się od podejmowania określonego działania.

2 Jakie organy są właściwe w zakresie wykonywania orzeczeń?

Dane kontaktowe komorników (*kohtutäiturid*) można znaleźć [tutaj](#).

3 Jakie warunki muszą być spełnione, aby można było wydać tytuł wykonawczy?

3.1 Postępowanie

Wyrok sądowy podlega wykonaniu w przypadkach opisanych poniżej.

1) Gdy stanie się prawomocny.

Wyrok sądu staje się prawomocny z chwilą, gdy nie można go zaskarżyć w żaden inny sposób niż za pomocą nadzwyczajnych środków zaskarżenia (*teistmismenetlus*). Jeżeli od wyroku sądu zostanie wniesiona apelacja zgodnie z prawem, jego uprawomocnienie się zostaje zawieszona. Jeżeli wniesiono apelację od części wyroku, staje się on prawomocny w pozostałej części. Jeżeli wniesiono apelację od części wyroku, która nie dotyczy kosztów procesowych, część wyroku, w której sąd zasądził koszty procesowe, również się nie uprawomocni. Prawomocny wyrok sądu jest wiążący dla uczestników postępowania w zakresie, w jakim żądanie wysunięte w pozwie lub odpowiedzi na pozew zostało rozstrzygnięte na podstawie okoliczności leżących u podstaw pozwu, chyba że odpowiednie przepisy stanowią inaczej.

Wyrok podlega wykonaniu na wniosek wierzyciela.

2) Zanim stanie się prawomocny, jeżeli sąd nada mu rygor natychmiastowej wykonalności.

Wyrok opatrzony rygiem natychmiastowej wykonalności podlega wykonaniu przed jego uprawomocnieniem. Sąd nadaje wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w samym wyroku albo w odrębnym postanowieniu.

Wyroki podlegają wykonaniu w oparciu o tytuł wykonawczy.

Tytuły wykonawcze w sprawach cywilnych i handlowych mogą być następujące:

- wyroki i postanowienia w sprawach cywilnych, które stały się prawomocne lub są objęte rygorem natychmiastowej wykonalności;
- orzeczenia wydane przez sądy państw trzecich, które zostały uznane lub podlegają wykonaniu bez konieczności takiego uznania;
- orzeczenia stałych trybunałów arbitrażowych prowadzących działalność w Estonii i orzeczenia innych trybunałów arbitrażowych, które zostaną uznane za podlegające wykonaniu;
- decyzje komisji ds. sporów pracowniczych (*töövaidluskomisjon*) lub komisji ds. najmu (*üürikomisjon*), które stały się prawomocne.

Wyczerpujący wykaz tytułów wykonawczych znajduje się w § 2 [kodeksu postępowania egzekucyjnego](#) (*Täitemenetluse seadustik*).

Jeżeli tytuł wykonawczy nie zostanie wykonany dobrowolnie, na wniosek wierzyciela można wsząć postępowanie egzekucyjne.

Egzekucję wierzytelności wynikających z tytułów wykonawczych przewidzianych w przepisach przeprowadza się zgodnie z kodeksem postępowania egzekucyjnego. Egzekucję na podstawie tytułów wykonawczych przeprowadzają komornicy, chyba że odpowiednie przepisy stanowią inaczej.

- Komornik przeprowadza postępowanie egzekucyjne na wniosek wierzyciela i w oparciu o tytuł wykonawczy. Komornik przeprowadza postępowanie egzekucyjne niezależnie od złożenia jakiegokolwiek wniosku przez wierzyciela, jeżeli tytułem wykonawczym jest postanowienie w sprawie opłaty komorniczej lub postanowienie nakazujące pokrycie kosztów egzekucji oraz w innych przypadkach określonych w przepisach.
- Na potrzeby postępowania egzekucyjnego tworzy się akta postępowania egzekucyjnego, w których wskazuje się czynności egzekucyjne i wysłane powiadomienia w porządku chronologicznym. Do akt postępowania egzekucyjnego włącza się dokumenty otrzymane i wydane przez komornika w postępowaniu egzekucyjnym lub ich odpisy.
- Jeżeli spełnione są przesłanki wszczęcia postępowania egzekucyjnego, komornik doręcza dłużnikowi zawiadomienie o wszczęciu egzekucji. Postępowanie egzekucyjne uznaje się za wszczęte z chwilą doręczenia dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji.
- Komornik ma obowiązek doręczyć zawiadomienie o wszczęciu egzekucji dłużnikowi, a stronom postępowania egzekucyjnego – protokół zajęcia majątku, protokół licytacji, swoje decyzje w sprawie skarg na czynności komornicze oraz inne dokumenty wskazane w odpowiednich przepisach.
- Jeżeli w ustawie ani w orzeczeniu sądowym nie wyznaczono terminu na dobrowolne poddanie się egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego, termin wyznacza komornik. Termin ten nie może być krótszy niż 30 dni, chyba że w kodeksie postępowania egzekucyjnego przewidziano inaczej. Za zgodą wierzyciela komornik może wyznaczyć termin dłuższy niż 30 dni na dobrowolne poddanie się egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego.

Komornik jest zobowiązany do natychmiastowego podjęcia wszelkich działań przewidzianych w prawie w celu wykonania tytułu wykonawczego, zgromadzenia informacji niezbędnych do przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego oraz pouczenia uczestników postępowania egzekucyjnego o ich prawach i obowiązkach.

- Komornik może odroczyć wykonanie tytułu wykonawczego na podstawie wniosku wierzyciela lub odpowiedniego postanowienia sądu bądź w przypadku zmiany osoby prowadzącej postępowanie egzekucyjne.
- Na wniosek dłużnika sąd może zawiesić postępowanie egzekucyjne lub przedłużyć bądź opóźnić egzekucję, jeżeli kontynuowanie postępowania egzekucyjnego byłoby niesprawiedliwe z punktu widzenia dłużnika. W takich przypadkach sąd bierze pod uwagę interesy wierzyciela i inne okoliczności, takie jak sytuacja rodzinna i finansowa dłużnika.

3.2 Główne warunki

Przesłanki wykonania tytułu wykonawczego:

1. Prawomocne orzeczenie sądu lub decyzja komisji ds. sporów pracowniczych (*töövaidluskomisjon*) bądź komisji ds. najmu (*üürikomisjon*), które się uprawomocniły i zostały opatrzone adnotacją

- o uprawomocnieniu się, podlegają wykonaniu. Adnotacji o uprawomocnieniu się nie załącza się do orzeczenia objętego rygiorem natychmiastowej wykonalności.
2. W przypadku składnika majątku, który z uwagi na jego charakter stanowi przedmiot użytku osobistego wyłącznie jednego z małżonków, uznaje się, że należy on do małżonka, który powinien z niego korzystać z uwagi na jego charakter.
  3. Wszczęcie egzekucji z majątku wspólnego małżonków jest dopuszczalne za zgodą małżonka, który nie jest dłużnikiem, lub jeżeli wydano tytuł wykonawczy przeciwko obojgu małżonków. Wierzyciel może wnieść o podział majątku wspólnego i zaspokojenie roszczenia majątkowego z części majątku wspólnego należącej do dłużnika. W przypadku gdy egzekucja z majątku wspólnego małżonków w toku postępowania egzekucyjnego dotyczy majątku należącego do jednego z małżonków, domniemywa się, że niezadłużony małżonek wyrazi zgodę na korzyść wierzyciela. Majątek będący przedmiotem egzekucji może zostać zajęty ani sprzedany. Domniemanie zgody nie ma zastosowania do nieruchomości należącej do niezadłużonego małżonka, jego dochodu ani do żadnych środków pieniężnych ulokowanych na rachunku bankowym otwartym na nazwisko tego współmałżonka. Niezadłużonego małżonka informuje się o zajęciu majątku, o którym mowa w niniejszej sekcji, oraz o możliwości zgłoszenia sprzeciwu.
  4. Do wszczęcia egzekucji z majątku będącego własnością spółki osobowej wymagany jest tytuł wykonawczy przeciwko wszystkim wspólnikom.
  5. W przypadku śmierci dłużnika w trakcie postępowania egzekucyjnego postępowanie toczy się dalej w odniesieniu do masy spadkowej dłużnika, chyba że odpowiednie przepisy stanowią inaczej.
  6. Jeżeli tytuł wykonawczy ma również zastosowanie do wskazanego w nim następcy prawnego wierzyciela lub dłużnika, komornik przyjmie taki tytuł wykonawczy do wykonania, pod warunkiem że istnienie następstwa prawnego zostanie wykazane komornikowi za pomocą orzeczenia sądowego, wyciągu z rejestru publicznego lub dokumentu poświadczanego notarialnie. Ta sama zasada ma zastosowanie wówczas, gdy wykonaniu podlega orzeczenie sądowe wydane w odniesieniu do posiadacza spornego składnika majątku, a po wydaniu orzeczenia przez sąd nastąpi zmiana tego posiadacza.
  7. Jeżeli wymagalność roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym jest uzależniona od upływu określonego terminu, upływu terminu wymagalności lub spełnienia określonego warunku, czynności egzekucyjne można podjąć po upływie takiego terminu, upływie terminu wymagalności lub spełnieniu takiego warunku.
  8. Jeżeli postępowanie egzekucyjne jest uzależnione od ustanowienia zabezpieczenia przez wierzyciela, postępowanie można wszcząć wyłącznie w przypadku, gdy w pisemnym dokumencie potwierdzono ustanowienie zabezpieczenia, a odpis tego dokumentu został doręczony dłużnikowi lub zostanie mu doręczony wraz z zawiadomieniem o wszczęciu egzekucji.
  9. Jeżeli wykonanie tytułu wykonawczego jest uzależnione od jednoczesnego wywiązania się przez wierzyciela z jego zobowiązania wobec dłużnika, komornik nie może wszcząć postępowania egzekucyjnego, dopóki wierzyciel nie wywiąże się z tego zobowiązania lub, w przypadku gdy wierzyciel lub komornik zaproponował dłużnikowi, że wierzyciel wywiąże się ze swojego zobowiązania, dopóki dłużnik bezzasadnie nie odmówi przyjęcia wykonania świadczenia lub będzie zwlekał z przyjęciem takiego świadczenia z innych względów.
  10. Jeżeli wierzyciel potrzebuje poświadczenia dziedziczenia lub innego dokumentu do przeprowadzenia przymusowej egzekucji, wówczas wierzyciel może zwrócić się o jego wydanie do notariusza lub organu administracji zamiast dłużnika. W tym celu wierzyciel przedstawia tytuł wykonawczy.

4 Przedmiot i charakter środków egzekucyjnych

4.1 Jakie składniki majątku mogą podlegać egzekucji?

Egzekucji można dokonać z ruchomości i nieruchomości oraz z praw majątkowych dłużnika. Jeżeli dług powstał wskutek niewywiązania się z obowiązku alimentacyjnego wobec dziecka, w toku postępowania egzekucyjnego sąd może zawiesić określone prawa dłużnika i pozwolenia wydane na jego rzecz lub zakazać wydawania pozwoleń na rzecz dłużnika.

4.2 Jakie skutki mają środki egzekucyjne?

Wszczęcie egzekucji z ruchomości:

W przypadku wszczęcia egzekucji z ruchomości ruchomość taka zostanie zajęta i sprzedana. Po zajęciu nieruchomości dłużnik nie może nią rozporządzać. Roszczenie wierzyciela wraz z odsetkami z tytułu opóźnienia w

płatnościach i innymi roszczeniami o świadczenia uboczne, których zakres wskazano w tytule wykonawczym, zostaną zaspokojone ze środków uzyskanych ze sprzedaży ruchomości. Ruchomość nie zostanie zajęta, jeżeli można domniemywać, że podlegające zajęciu środki, które zostałyby uzyskane z jej sprzedaży, wystarczyłyby jedynie na pokrycie kosztów egzekucji. Komornik przekazuje wierzycielowi kwoty wpłacone na oficjalny rachunek bankowy komornika wskutek przymusowej egzekucji z majątku dłużnika (zwane dalej „środkami uzyskanymi z egzekucji”) w terminie dziesięciu dni roboczych od dnia otrzymania środków.

W przypadku roszczenia finansowego przeciwko organom państwowym lub jednostce samorządu terytorialnego zgłasza się roszczenie o świadczenie pieniężne. Jeżeli roszczenie o świadczenie pieniężne nie zostanie zaspokojone w rozsądnym terminie, należy wszcząć egzekucję z ruchomości.

Z chwilą zajęcia na rzecz wierzyciela ustanawia się zastaw na zajętej ruchomości. Zastaw na zajętej ruchomości wiąże się z przyznaniem wierzycielowi takich samych praw jak zastaw umowny lub dowolny zastaw ustawowy, chyba że przepisy stanowią inaczej.

Komornik sprzedaje zajęte ruchomości w drodze publicznej licytacji elektronicznej lub ustnej, w przypadku których nie można skorzystać z prawa pierwokupu. Na wniosek wierzyciela lub dłużnika komornik może sprzedać zajęte ruchomości w sposób inny niż w drodze licytacji ustnej lub elektronicznej, jeżeli taka licytacja zakończyła się niepowodzeniem lub jeżeli można domniemywać, że ruchomości nie uda się sprzedać w drodze licytacji, bądź jeżeli przewiduje się, że środki uzyskane z egzekucji w drodze licytacji ruchomości będą znacznie niższe w porównaniu ze środkami, które można byłoby uzyskać ze sprzedaży tej ruchomości w inny sposób.

Komornik dzieli środki uzyskane z egzekucji w drodze sprzedaży ruchomości między wierzycieli i inne osoby, którym takie środki przysługują, zgodnie z kolejnością uzyskania zastawów lub na warunkach porozumienia zawartego przez wierzycieli. Kwotę pozostałą po pokryciu kosztów egzekucji i zaspokojeniu roszczeń zwraca się dłużnikowi. Jeżeli środki uzyskane z egzekucji nie wystarczają do zaspokojenia wszystkich wierzycieli, a wierzyciele nie są w stanie osiągnąć porozumienia co do podziału środków, komornik podzieli środki uzyskane z egzekucji między wierzycieli uczestniczących w postępowaniu egzekucyjnym zgodnie z planem podziału. Koszty egzekucji odlicza się od środków, które należy podzielić zgodnie z planem podziału.

Wszczęcie egzekucji z nieruchomości:

Jeżeli egzekucji podlega nieruchomość, zostaje ona zajęta i sprzedana albo objęta zarządem przymusowym, w którym to przypadku roszczenie wierzyciela zostanie zaspokojone z dochodu uzyskanego z zarządu przymusowego. Nieruchomość może być przedmiotem egzekucji, jeżeli dłużnik figuruje w rejestrze nieruchomości jako jej właściciel lub jeżeli dłużnik jest następcą prawnym pod tytułem ogólnym właściciela figurującego w rejestrze nieruchomości. Egzekucją z nieruchomości objęte są również składniki majątku zabezpieczone hipoteką.

Aby zająć nieruchomość, komornik sporządza spis inwentarza nieruchomości wraz z przynależnościami i innymi składnikami majątku objętymi hipoteką, zakazuje rozporządzania nimi i dokonuje wzmianki o tym zakazie w rejestrze nieruchomości. Zajęta nieruchomość pozostaje w posiadaniu dłużnika, przy czym dłużnik może nią zarządzać i korzystać z niej w granicach zwykłego zarządu, chyba że jest ona objęta zarządem przymusowym. Po zajęciu nieruchomości dłużnik nie może nią rozporządzać. Jeżeli zajęcie obejmuje również ruchomości, dłużnik może nimi rozporządzać w granicach zwykłego zarządu. Nieruchomość sprzedaje się w drodze licytacji przymusowej albo sprzedaje ją dłużnik pod nadzorem komornika, w którym to przypadku wymagana jest uprzednia zgoda wierzyciela.

Nieruchomość obejmuje się zarządem przymusowym na wniosek komornika, wierzyciela lub dłużnika. Zarządca przymusowy jest uprawniony do objęcia nieruchomości w posiadanie na mocy postanowienia o powołaniu go na zarządcę tej nieruchomości. Zarządca ma prawo i obowiązek przeprowadzać wszelkie transakcje i dokonywać wszelkich czynności, które są niezbędne do zachowania dobrego stanu nieruchomości i do zwykłego zarządu nieruchomością. Komornik uchyla zarząd przymusowy w drodze postanowienia po zaspokojeniu roszczenia wierzyciela.

Komornik dzieli środki uzyskane z egzekucji w drodze sprzedaży nieruchomości i dochody uzyskane z zarządu przymusowego tą nieruchomością między wierzycieli oraz inne uprawnione osoby zgodnie z ich kolejnością określoną w rejestrze nieruchomości i w nakazie zajęcia lub na warunkach porozumienia zawartego między wierzycielami. Koszty egzekucji odlicza się od środków uzyskanych z egzekucji, które należy podzielić zgodnie

z planem podziału.

Wszczęcie egzekucji z praw majątkowych:

Egzekucję można przeprowadzić z rachunku bankowego dłużnika. Instytucja kredytowa przekazuje komornikowi informacje na temat istnienia lub braku rachunku. Rachunek podlega zajęciu na podstawie zawiadomienia o zajęciu w zakresie wskazanym w tym zawiadomieniu. Środki przechowywane na rachunku przekazuje się – do wysokości kwot, które zajęto na podstawie zawiadomienia o zajęciu – na oficjalny rachunek bankowy komornika, chyba że tytuł wykonawczy ma postać orzeczenia o zabezpieczeniu powództwa innego niż orzeczenie o zabezpieczeniu powództwa dotyczącego roszczenia o świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka, które wydano w postępowaniu sądowym. Jeżeli w chwili zajęcia na rachunku dłużnika nie ma środków w kwocie wskazanej w zawiadomieniu o zajęciu, uznaje się, że środki wpłacone na rachunek po zajęciu również podlegają zajęciu do wysokości brakującej kwoty. Środki wpłacone na rachunek po zajęciu przekazuje się na oficjalny rachunek bankowy komornika aż do całkowitego wykonania zawiadomienia o zajęciu. Jeżeli komornik doręczył instytucji kredytowej zawiadomienie o zajęciu rachunku dłużnika w celu wykonania, uznaje się, że zawiadomienie o zajęciu jest skuteczne również w odniesieniu do rachunków, które dłużnik otworzy w przyszłości. Instytucja kredytowa lub płatnicza może odmówić otwarcia rachunku dłużnikowi, który ma już otwarty rachunek, w odniesieniu do którego ta sama instytucja wykonuje zawiadomienie o zajęciu wydane przez komornika.

Egzekucję można przeprowadzić z papierów wartościowych. Aby zająć papiery wartościowe, o których mowa w § 2 estońskiej ustawy o rejestrze papierów wartościowych (*väärtpaberite keskregistri seadus*), komornik zwraca się do prowadzącego rejestr o dokonanie wzmianki o zakazie rozporządzania prawami i obowiązkami. Papier wartościowy uznaje się za zajęty z chwilą dokonania blokady w rejestrze. Komornik sprzedaje papiery wartościowe zgodnie z przepisami dotyczącymi egzekucji z ruchomości. Komornik jest uprawniony do dokonania wpisu papierów wartościowych imiennych do rejestru w imieniu kupującego oraz do złożenia stosownych wniosków w tym zakresie w imieniu dłużnika. Komornik przedstawia weksel, czek lub obligację w celu zrealizowania płatności, o ile jest to możliwe w zależności od rodzaju papieru wartościowego.

Egzekucję można przeprowadzić z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością. Jeżeli udział w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością nie figuruje w rejestrze prowadzonym przez centralny depozyt papierów wartościowych (*väärtpaberite keskregistri*), udział uznaje się za zajęty zgodnie z procedurą przewidzianą w odniesieniu do zajmowania ruchomości. Komornik powiadamia zarząd spółki z ograniczoną odpowiedzialnością o zajęciu. Komornik sprzedaje udział w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością zgodnie z przepisami dotyczącymi egzekucji z ruchomości. Komornik, który sprzedał udział, przesyła prowadzącemu rejestr działalności gospodarczej (*äriregister*) zawiadomienie o przeniesieniu udziałów w formie określonej przez właściwego ministra w terminie dwóch dni od daty przeprowadzenia licytacji.

Ponadto egzekucję można przeprowadzić z zobowiązań finansowych wobec osób trzecich, wkładu mieszkaniowego, wkładu współnika spółki cywilnej, praw niezwykłych i innych praw majątkowych.

Ograniczenie praw w przypadku długu alimentacyjnego względem dziecka:

Jeżeli dłużnik nie wywiąże się z ciężącego na nim obowiązku alimentacyjnego względem dziecka w terminie trzech miesięcy w toku postępowania egzekucyjnego wszczętego w celu egzekucji tego świadczenia alimentacyjnego, a komornik nie jest w stanie przeprowadzić egzekucji z majątku dłużnika, sąd może – za zgodą wierzyciela, na wniosek komornika oraz po uprzednim ostrzeżeniu dłużnika – wydać orzeczenie o zawieszeniu na czas nieokreślony następujących uprawnień i pozwoleń:

- prawa do polowania;
- prawa do kierowania pojazdami silnikowymi;
- pozwolenia na posiadanie broni i na zakup broni;
- prawa do kierowania rekreacyjnymi jednostkami pływającymi i skuterami wodnymi;
- karty wędkarskiej.

Na tych samych warunkach sąd może również stwierdzić nieważność następujących dokumentów dłużnika oraz zakazać wydania tych dokumentów przez okres do dwóch lat:

1. paszportu estońskiego;
2. paszportu cudzoziemca;

3. dokumentu podróży dla uchodźców;
4. tymczasowego dokumentu podróży;
5. książeczki żeglarskiej;
6. dziennika służby na okręcie;
7. paszportu dyplomatycznego.

Jeżeli na podstawie niniejszej sekcji sąd ograniczy uprawnienie dłużnika, zawiesi jego pozwolenie lub unieważni jego dokument, w tym samym postanowieniu sąd zakazuje również przyznania tego samego uprawnienia lub wydania tego samego pozwolenia lub dokumentu dłużnikowi. Sąd może jednocześnie ograniczyć szereg uprawnień wymienionych w niniejszej sekcji, zawiesić szereg pozwoleń lub stwierdzić nieważność szeregu dokumentów oraz zakazać ich przyznania lub wydania.

Sąd w drodze orzeczenia przywraca uprawnienie przysługujące dłużnikowi lub ważność pozwolenia udzielonego dłużnikowi i ponownie zezwala na przyznanie dłużnikowi uprawnień lub wydanie pozwoleń lub dokumentów na jego wniosek, o ile:

- dłużnik wypłacił świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka za co najmniej trzy miesiące;
- dłużnik uzgodnił z wierzycielem harmonogram spłaty i dotrzymywał jego ustaleń przez co najmniej trzy miesiące z rzędu;
- odmowa przywrócenia uprawnienia lub ponownego zezwolenia na przyznanie mu takiego uprawnienia byłaby niesprawiedliwa względem dłużnika;
- obowiązek alimentacyjny względem dziecka wygał.

4.3 Jak długo obowiązują takie środki?

Termin przedawnienia roszczeń uznanych prawomocnym wyrokiem sądu oraz roszczeń wynikających z ugody sądowej lub z tytułu wykonawczego innego rodzaju wynosi dziesięć lat. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z chwilą uprawomocnienia się wyroku lub wydania dowolnego innego tytułu wykonawczego, lecz nie może się on rozpocząć przed upływem terminu wymagalności roszczenia.

Termin przedawnienia roszczenia o świadczenie okresowe, z wyjątkiem roszczeń o świadczenia alimentacyjne na dzieci, wynosi trzy lata w odniesieniu do każdego zobowiązania niezależnie od podstawy prawnej roszczenia. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się wraz z końcem roku kalendarzowego, w którym roszczenie powiązane ze wspomnianym obowiązkiem stało się wymagalne. Termin przedawnienia roszczenia o świadczenia alimentacyjne na dzieci wynosi dziesięć lat w odniesieniu do każdego zobowiązania.

W przypadku śmierci dłużnika w trakcie postępowania egzekucyjnego postępowanie toczy się dalej w odniesieniu do masy spadkowej dłużnika, chyba że odpowiednie przepisy stanowią inaczej.

Przed upływem terminu odrzucenia lub przyjęcia spadku postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie roszczenia w stosunku do masy spadkowej może być prowadzone wyłącznie w odniesieniu do masy spadkowej. W takim przypadku nie można wszcząć egzekucji z masy spadkowej z tytułu zobowiązań osobistych spadkobiercy.

Jeżeli tytuł wykonawczy ma również zastosowanie do wskazanego w nim następcy prawnego wierzyciela lub dłużnika, komornik przyjmie taki tytuł wykonawczy do wykonania, pod warunkiem że istnienie następstwa prawnego zostanie wykazane komornikowi za pomocą orzeczenia sądowego, wyciągu z rejestru publicznego lub dokumentu poświadczonego notarialnie. Ta sama zasada ma zastosowanie wówczas, gdy wykonaniu podlega orzeczenie sądowe wydane w odniesieniu do posiadacza spornego składnika majątku, a po wydaniu orzeczenia przez sąd nastąpi zmiana tego posiadacza.

5 Czy istnieje możliwość odwołania od takiego środka?

Uczestnik postępowania egzekucyjnego może wnieść do komornika skargę na decyzję podjętą przez komornika lub czynności komornika podejmowane podczas wykonywania tytułu wykonawczego lub na odmowę podjęcia czynności egzekucyjnych w terminie dziesięciu dni od dnia, w którym skarżący powziął lub powinien był powziąć wiadomość o odnośnej decyzji lub odnośnych czynnościach, chyba że odpowiednie przepisy stanowią inaczej.

Uczestnik postępowania może zaskarżyć rozstrzygnięcie komornika w sprawie skargi do sądu rejonowego

właściwego miejscowo dla siedziby kancelarii danego komornika w terminie dziesięciu dni od daty doręczenia decyzji. Decyzji ani czynności komornika nie można zaskarżyć do sądu, jeżeli wcześniej nie wniesiono skargi do samego komornika.

W postępowaniu egzekucyjnym można wnieść zażalenie na postanowienia sądu, chyba że odpowiednie przepisy stanowią inaczej.

Uczestnicy postępowania również mogą wnieść zażalenie na orzeczenie sądu rejonowego w przedmiocie zawieszenia uprawnienia i ważności pozwolenia wydanego na rzecz dłużnika i zakazu przyznania uprawnienia lub pozwolenia temu dłużnikowi w trybie przewidzianym w [kodeksie postępowania cywilnego](#) (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*). Zażalenia można wnosić do sądu okręgowego właściwego do rozpoznawania zażaleń na orzeczenia sądu rejonowego.

Dłużnik może wytoczyć powództwo przeciwko wierzycielowi o uznanie przymusowej egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego za niedopuszczalną, w szczególności jeżeli roszczenie zostało zaspokojone, odroczone lub potrącone. Zaspokojenie roszczenia nie wpływa na ważność ani na moc prawną tytułu wykonawczego. Sąd przyjmie takie powództwo do rozpoznania wyłącznie wówczas, gdy okoliczności uzasadniające jego wytoczenie zaistnieją po uprawomocnieniu się postanowienia sądu. Takie powództwo można wytoczyć do chwili zakończenia postępowania egzekucyjnego (§ 221 kodeksu postępowania egzekucyjnego).

Osoba trzecia, której przysługuje prawo do przedmiotu przymusowej egzekucji, uniemożliwiającej przeprowadzenie takiej egzekucji, w szczególności prawo własności lub ograniczone prawo rzeczowe, może wnieść o uchylenie zajęcia majątku lub o uznanie przymusowej egzekucji za niedopuszczalną z innych względów do sądu właściwego miejscowo dla miejsca przeprowadzania przymusowej egzekucji.

W terminie 30 dni od dnia doręczenia protokołu licytacji uczestnik postępowania egzekucyjnego może wnieść do sądu o stwierdzenie nieważności licytacji, jeżeli majątek sprzedano osobie, która nie miała prawa do jego nabycia, lub jeżeli licytację przeprowadzono na podstawie bezskutecznego zajęcia bądź naruszono inne podstawowe warunki licytacji. Jeżeli sąd stwierdzi nieważność licytacji, dłużnik może wnieść o zwrot majątku przez nabywcę zgodnie z § 80 [ustawy o prawie własności](#) (*asjaõigusseadus*) lub, jeżeli jest to niemożliwe, zgłosić roszczenie na podstawie przepisów dotyczących bezpodstawnego wzbogacenia; uczestnik postępowania może wnieść o odszkodowanie od komornika na podstawie ustawy o zawodzie komornika (*kohtutäituri seadus*).

6 Czy istnieją ograniczenia dotyczące wykonywania orzeczeń, w szczególności odnoszące się do ochrony dłużnika lub terminów?

Przebieg postępowania egzekucyjnego reguluje kodeks postępowania egzekucyjnego. Ograniczenia dotyczące zajęcia majątku określono w § 53 ust. 1, zgodnie z którym zabrania się zajęcia majątku dłużnika w zakresie większym, niż jest to niezbędne do zaspokojenia roszczenia wierzyciela i pokrycia kosztów egzekucji, chyba że nie można zaspokoić roszczenia wierzyciela w żaden inny sposób. Zajęcie jest bezskuteczne i nie wywołuje żadnych skutków prawnych, jeżeli doszło do rażącego naruszenia przepisów procesowych w przedmiocie zajęcia, w szczególności w następujących przypadkach:

1. majątek zajęto bez ważnego tytułu wykonawczego;
2. dłużnikowi nie doręczono zawiadomienia o wszczęciu egzekucji;
3. zajęcia majątku dokonała osoba nieupoważniona;
4. dłużnika nie pouczano w wystarczającym stopniu o przysługujących mu prawach w postępowaniu egzekucyjnym, co spowodowało naruszenie praw dłużnika (§ 55 kodeksu postępowania egzekucyjnego).

Wykaz przedmiotów wyłączonych spod egzekucji znajduje się w § 66 kodeksu postępowania egzekucyjnego. W postępowaniu egzekucyjnym nie można zająć ani sprzedać następujących przedmiotów:

1. rzeczy osobistych dłużnika i przedmiotów gospodarstwa domowego, przyborów kuchennych, odzieży, pościeli, łóżek i innych rzeczy przeznaczonych do użytku domowego, które są niezbędne do zaspokojenia potrzeb gospodarstwa domowego, uwzględniając wysokość długu dłużnika;
2. co najmniej jednego urządzenia technicznego, które zapewnia dłużnikowi możliwość wykonywania prawa do otrzymywania informacji, przewidzianego w § 44 akapit pierwszy Konstytucji Republiki Estońskiej (*Eesti Vabariigi põhiseadus*);

3. zapasów produktów żywnościowych niezbędnych dłużnikowi i jego rodzinie na okres jednego miesiąca oraz opału niezbędnego do ogrzania mieszkania przez jeden okres grzewczy lub, jeżeli do czasu egzekucji dłużnik nie nabył opału i jego nabycie nie jest zabezpieczone w żaden inny sposób, kwoty niezbędnej do nabycia tego opału;
4. w przypadku osób prowadzących działalność rolniczą – urządzeń gospodarstwa rolnego, zwierząt gospodarskich, nawozów i produktów podstawowych, które są niezbędne dłużnikowi do utrzymania siebie i swojej rodziny do następnych zbiorów;
5. rzeczy niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej lub zawodowej bądź utrzymania stosunku pracy lub stosunku służbowego osoby fizycznej;
6. książek i innych przedmiotów, z których korzysta dłużnik lub jego rodzina w celu nauki lub wykonywania praktyk religijnych;
7. dokumentacji księgowej, dokumentów rodzinnych, obrączek ślubnych, medali i odznaczeń należących do dłużnika;
8. sztucznych kończyn, okularów i innych wyrobów medycznych, z których korzysta dłużnik lub członek jego rodziny z powodów zdrowotnych;
9. przedmiotów niezbędnych do pochówku członka rodziny dłużnika;
10. kolekcji muzeów państwowych, gminnych i muzeów prowadzonych przez osoby prawne prawa publicznego oraz eksponatów wchodzących w skład tych kolekcji, a także kolekcji lub eksponatów muzeów państwowych powierzonych fundacji;
11. dokumentów archiwalnych;
12. innych przedmiotów, których zajęcie jest niezgodne z prawem lub z zasadami współżycia społecznego;
13. zasobów państwowych podlegających ograniczeniom obrotu na rynku cywilnym oraz majątku, którego zadłużone organy rządowe lub jednostki samorządu terytorialnego potrzebują do wykonywania zadań publicznych i którego zbycie jest sprzeczne z interesem publicznym. Przed wydaniem odpowiedniego postanowienia należy zasięgnąć opinii przedstawiciela właściwego ministerstwa lub właściwej agencji.

Przedmioty wyszczególnione w pkt 1, 2, 4 i 5 powyżej podlegają zajęciu, jeżeli sprzedawca wniósł o egzekucję przymusową na podstawie roszczenia finansowego zabezpieczonego zastrzeżeniem własności z tytułu sprzedaży tych przedmiotów. Przedmioty niezbędne do wykonywania praktyk religijnych, o których mowa w pkt 6 powyżej, podlegają zajęciu, jeżeli są wykorzystywane w sposób sprzeczny z zasadami współżycia społecznego lub w sposób, za który grozi odpowiedzialność karna.

Zgodnie z § 67 kodeksu postępowania egzekucyjnego nie można zająć zwierząt domowych posiadanych w celach niehandlowych. Na wniosek wierzyciela sąd może zezwolić na zajęcie zwierzęcia o wysokiej wartości, jeżeli zakaz zajęcia w istotny sposób narusza interesy wierzyciela, które są nadrzędne względem interesów związanych z ochroną zwierzęcia lub prawnie uzasadnionych interesów dłużnika.

Ograniczenia dotyczące zajęcia dochodów określono w §§ 131 i 132 kodeksu postępowania egzekucyjnego. Egzekucji nie można przeprowadzić z następujących dochodów:

1. państwowych świadczeń rodzinnych;
2. świadczeń społecznych dla osób z niepełnosprawnościami;
3. świadczeń społecznych przewidzianych w [ustawie o opiece społecznej](#) (*sotsiaalhoolekande seadus*);
4. zasiłków dla bezrobotnych, dotacji, świadczeń transportowych i mieszkaniowych oraz dotacji na założenie działalności gospodarczej wypłacanych z estońskiego funduszu ubezpieczeń od utraty pracy (*Eesti Töötukassa*);
5. odszkodowań wypłacanych z tytułu uszczerbku na zdrowiu lub rozstroju zdrowia, z wyjątkiem odszkodowań za utracone dochody i zadośćuczynień z tytułu szkód niemajątkowych;
6. świadczeń związanych ze zdolnością do pracy;
7. ustawowych świadczeń alimentacyjnych;
8. świadczeń z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu [ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym](#) (*ravikindlustuse seadus*), z wyjątkiem świadczeń z tytułu tymczasowej niezdolności do pracy;
9. rent i emerytur państwowych w zakresie określonym w przepisach;
10. świadczeń otrzymywanych po zwolnieniu z zakładu karnego;
11. świadczeń dla osób represjonowanych wypłacanych na podstawie ustawy o osobach represjonowanych przez reżimy okupacyjne (*okupatsioonirežiimide poolt represseeritud isiku seadus*).

Jeżeli egzekucja z innych składników majątku dłużnika nie doprowadziła lub prawdopodobnie nie doprowadzi do całkowitego zaspokojenia roszczenia wierzyciela oraz jeżeli zajęcie wydaje się sprawiedliwe z uwagi na rodzaj

roszczenia i wielkość dochodów, na wniosek wierzyciela można przeprowadzić egzekucję z dochodów określonych w pkt 5–7 powyżej. W miarę możliwości komornik wysłucha dłużnika przed podjęciem decyzji.

Dochód nie podlega zajęciu, jeżeli nie przekracza minimalnego miesięcznego wynagrodzenia lub obliczonej proporcjonalnie kwoty dochodu tygodniowego lub dziennego [1].

Jeżeli zajęcie innych składników majątku dłużnika nie pozwoliło lub prawdopodobnie nie pozwoli na całkowite spełnienie świadczenia alimentacyjnego na utrzymanie dziecka, można zająć środki do wysokości połowy dochodu. Jeżeli kwota z dochodu dłużnika, która została zajęta na świadczenie alimentacyjne na utrzymanie dziecka, jest niższa niż połowa kwoty określonej w pkt 1 niniejszej sekcji, można zająć środki do wysokości jednej trzeciej dochodu dłużnika.

Jeżeli egzekucja z innych składników majątku dłużnika nie doprowadziła lub prawdopodobnie nie doprowadzi do pełnego zaspokojenia roszczenia, można co miesiąc zająć środki do wysokości 20% dochodu dłużnika – jeżeli środki te są niższe od określonej kwoty – pomniejszone o nominalną kwotę minimum środków utrzymania publikowaną przez Urząd Statystyczny Estonii. Możliwość ta jest niezależna od liczby postępowań egzekucyjnych toczących się przeciwko dłużnikowi. Dochód nie podlega zajęciu, jeżeli jego wysokość jest niższa niż nominalna kwota minimum środków utrzymania publikowana przez Urząd Statystyczny Estonii. Przepis ten nie ma zastosowania do egzekucji roszczeń o świadczenia alimentacyjne na dzieci. Jeżeli na utrzymaniu dłużnika pozostają inne osoby, wspomnianą kwotę w wysokości 20% oblicza się na podstawie ich dochodów pozostałych po odjęciu zarówno kwoty wolnej od podatku przypadającej na każdą osobę pozostającą na utrzymaniu, jak i nominalnej kwoty minimum środków utrzymania publikowanej przez Urząd Statystyczny Estonii. Do 1 lutego każdego roku Urząd Statystyczny Estonii publikuje nominalną kwotę minimum środków utrzymania (w euro), opierając się na danych za rok poprzedni, w dzienniku urzędowym (*Ametlikud Teadaanded*).

Jeżeli na mocy przepisów prawa dłużnik utrzymuje inną osobę lub wypłaca jej świadczenia alimentacyjne, kwota wyłączona spod zajęcia zostaje powiększona o jedną trzecią minimalnego wynagrodzenia miesięcznego na każdą osobę pozostającą na utrzymaniu, chyba że świadczenie alimentacyjne podlega przymusowej egzekucji. Jeżeli chodzi o dochód przekraczający kwotę niepodlegającą zajęciu, komornik może zająć do dwóch trzecich kwoty pięciokrotności minimalnego wynagrodzenia i cały dochód powyżej kwoty pięciokrotności minimalnego wynagrodzenia, o ile kwota podlegająca zajęciu nie przekracza dwóch trzecich łącznych dochodów (zasada ta nie ma zastosowania, jeżeli przedmiotem przymusowej egzekucji jest świadczenie alimentacyjne).

Zgodnie z § 133 kodeksu postępowania egzekucyjnego komornik – na wniosek dłużnika – uchyli zajęcie rachunku dłużnika w terminie trzech dni roboczych w zakresie umożliwiającym dłużnikowi zachowanie dochodów niepodlegających zajęciu (ograniczenia przewidziane w §§ 131 i 132 kodeksu postępowania egzekucyjnego). W przypadku przekazania na rachunek dłużnika dochodów za okres ponad jednego miesiąca komornik – w terminie trzech dni roboczych i na wniosek dłużnika – uchyli zajęcie rachunku w zakresie umożliwiającym dłużnikowi zachowanie dochodów niepodlegających zajęciu za każdy miesiąc, za który z góry wpłacono odpowiednią kwotę na rachunek dłużnika, z zastrzeżeniem ograniczeń przewidzianych w §§ 131 i 132 kodeksu postępowania egzekucyjnego. Jeżeli nie można ustalić okresu wykorzystania dochodów, które przekazano na rachunek dłużnika, komornik umożliwia dłużnikowi zachowanie dochodów niepodlegających zajęciu przez jeden miesiąc. Do czasu rozpoznania wniosku komornik może zawiesić przekazywanie środków z zajętego rachunku na rzecz wierzycieli i uchylić zajęcie rachunku w zakresie niezbędnym do utrzymania dłużnika i członków jego rodziny.

Zgodnie z § 1 rozporządzenia rządu Republiki nr 87 z dnia 19 grudnia 2024 r. od dnia 1 stycznia 2025 r. minimalne miesięczne wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy wynosi 886 euro, a minimalna stawka godzinowa – 5,31 euro.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

Ostatnia aktualizacja: 13/02/2026

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w

wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.